

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Sandnerové a soudkyň JUDr. Petry Kamínkové a Mgr. Ivety Postulkové ve věci

žalobce: **X. Y.**, narozený N., státní příslušnost Ukrajina
bytem X
zastoupený advokátkou JUDr. Veronikou Pupalovou
sídlem Májová 35, 350 02 Cheb

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7 – Holešovice

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného spočívajícím ve vrácení žádosti o dočasnou ochranu ze dne 1. 8. 2025, zaevidované pod č. j. OAM-403074/DO-2025 jako nepřijatelné

takto:

- I. Zásah žalovaného spočívající v tom, že žalobci vrátil dne 1. 8. 2025 jeho žádost o dočasnou ochranu, zaevidovanou pod č. j. OAM-403074/DO-2025, jako nepřijatelnou, byl nezákonný.
- II. Žalovanému se zakazuje pokračovat v porušování práv žalobce a přikazuje se mu, aby obnovil stav před vrácením žádosti žalobce o dočasnou ochranu ze dne 1. 8. 2025, zaevidovanou pod č. j. OAM-403074/DO-2025.
- III. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 12 270 Kč do jednoho měsíce od právní moci rozsudku k rukám právní zástupkyně žalobce advokátky JUDr. Veroniky Pupalové.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. L.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobce je občanem Ukrajiny. V České republice dne 1. 8. 2025 požádal o dočasnou ochranu ve smyslu zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaných invazí vojsk Ruské federace (dále jen „Lex Ukrajina“). Tuto žádost však žalovaný označil jako nepřijatelnou, neboť žalobce získal dočasnou nebo mezinárodní ochranu v jiném členském státě Evropské unie. Nepřijatelnost žádosti vyznačil žalovaný přímo v tiskopisu žádosti.

Podání účastníků

2. V žalobě podané u Městského soudu v Praze se žalobce domáhá vydání rozsudku, kterým by soud vyslovil, že zásah žalovaného spočívající v tom, že žalobci dne 1. 8. 2025 vrátil jeho žádost o udělení dočasné ochrany jako nepřijatelnou, byl nezákonný. Zároveň navrhuje, aby soud žalovanému zakázal porušovat jeho práva a přikázal mu obnovit stav před vrácením žádosti.
3. Žalobce v žalobě konstatuje, že z Ukrajiny utekl před válkou v obavě o svůj život. Žalobce disponoval pracovním vízem z Polska s platností do 24. 11. 2022, které mu bylo proti jeho vůli automaticky prodlouženo. Žalobce si toto vízum z vlastní vůle a dle platné polské legislativy zrušil a do Polska se nechce vracet. Dne 1. 8. 2025 se žalobce pokusil podat žádost o dočasnou ochranu. Tato žádost však byla žalovaným vyhodnocena jako nepřijatelná. S hodnocením žalovaného žalobce nesouhlasí.
4. Žalobce je přesvědčen, že bránění v podání žádosti o dočasnou ochranu představuje nezákonný zásah. V této souvislosti odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 4. 2025, č. j. 1 Azs 174/2024-42, a konstatoval, že jeho žádost měla být přijata a přezkoumána.
5. Ve vyjádření k žalobě žalovaný uvedl, že jeho pracovník, který vyhodnocoval žádosti o poskytnutí dočasné ochrany, zaškrtl, že důvodem nepřijatelnosti je skutečnost, že žalobce získal dočasnou nebo mezinárodní ochranu v jiném členském státě. Žádost o dočasnou ochranu je však dle žalovaného nepřijatelná z jiného důvodu. Žalobce nepatří do okruhu osob, které mohou dočasnou ochranu podle § 3 Lex Ukrajina získat.
6. Žalobce byl dle žalovaného dne 24. 2. 2022 držitelem platného dlouhodobého víza vydaného příslušnými polskými orgány. Z tohoto důvodu nelze žalobce považovat za osobu pobývající (usazenou) na Ukrajině. Žalobce proto nesplňuje podmínky uvedené v § 3 Lex Ukrajina, čemuž odpovídá i obsah správního spisu. Prostor pro vyhodnocení žádosti na zadní straně tiskopisu je poměrně stísněný a při vyplňování rubrik se takový omyl může snadno stát.
7. Žádost o dočasnou ochranu je proto dle žalovaného nepřijatelná podle § 5 odst. 1 písm. b) Lex Ukrajina a nikoli podle písm. d) téhož ustanovení, jak je uvedeno v tiskopise.
8. Žalobce v České republice již žádal o vízum za účelem strpění pobytu na území. V průběhu tohoto řízení bylo zjištěno, že žalobci bylo uděleno Polskou republikou dlouhodobé vízum s platností od 20. 3. 2021 do 19. 3. 2022 za účelem zaměstnání s dobou pobytu 180 dní a

Shodu s prvopisem potvrzuje K. L.

počtem vstupů „MULT“. Žalobce proto měl možnost pobytu v bezpečné zemi – byl oprávněn dlouhodobě pobývat na území jiného členského státu EU, přičemž Polsko prodloužilo všem občanům Ukrajiny jejich platné pobytové oprávnění do 30. 9. 2025.

9. Podle čl. 2 rozhodnutí Rady č. 2022/382, kterým byla vyhlášena dočasná ochrana, se dočasná ochrana vztahuje na ukrajinské státní příslušníky, kteří pobývali na Ukrajině a kteří byli dne 24. 2. 2022 nebo po tomto datu vysídleni z území Ukrajiny a dále na jejich rodinné příslušníky bez ohledu na jejich státní příslušnost. Rozhodnutí se vztahuje pouze na osoby, které zemi původu opustily v důsledku situace, která v této zemi nastala a v důsledku jejího trvání se do ní nemohou bezpečně a na trvalo vrátit. Za osobu vysídlenou je tedy možné považovat pouze tu osobu, která zemi původu opustila v důsledku situace, která v této zemi nastala, například v důsledku již zmíněného ozbrojeného konfliktu. Mezi situací v zemi původu a jejím opuštěním tedy musí existovat příčinná souvislost.
10. V případě žalobce popsaná příčinná souvislost dána není, neboť žalobce opustil Ukrajinu nikoliv v důsledku probíhajícího ozbrojeného konfliktu, ale již dříve z jiných důvodů.
11. Totéž dle žalovaného plyne i z dokumentu vypracovaného Komisí EU a nazvaného: „Operační pokyny k provádění prováděcího rozhodnutí Rady 2022/382 (dále jen „prováděcí rozhodnutí Rady“), kterým se stanoví, že nastal případ hromadného přílivu vysídlených osob z Ukrajiny ve smyslu článku 5 směrnice 2001/55/ES, a kterým se zavádí jejich dočasná ochrana“ (sdělení Komise č. 2022/C 126 I/01). Z tohoto sdělení žalovaný cituje: *„Níže uvedené kategorie vysídlených osob v zásadě nemají nárok na dočasnou ochranu podle směrnice 2001/55/ES nebo na odpovídající ochranu podle vnitrostátního práva: 1) ukrajinští státní příslušníci pobývající na Ukrajině, kteří byli vysídleni z Ukrajiny před 24. únorem 2022 nebo se před tímto datem nacházeli mimo Ukrajinu, například z důvodu práce, studia, dovolené, rodinných důvodů, kvůli zdravotním prohlídkám nebo z jiných důvodů;“*.
12. Dočasná ochrana je až posledním prostředkem pro řešení pobytové situace občanů Ukrajiny přicházejících z Ukrajiny na území členských států Evropské unie.
13. Bylo by nesmyslné, aby se prováděcí rozhodnutí Rady dopadalo na ty občany Ukrajiny, kteří se sice fyzicky nacházeli dne 24. 2. 2022 na území Ukrajiny, nicméně byli tam pouze krátkodobě (například na návštěvě), ale jinak na území států Evropské unie nebo na území jiného státu světa pobývají dlouhodobě, například na základě dlouhodobého víza, na základě povolení k dlouhodobému pobytu nebo dokonce povolení k trvalému pobytu.
14. Opačně je tomu s krátkodobými pobyty občanů Ukrajiny, tedy pobyty na základě krátkodobých víz nebo pobytu bez víza mimo Ukrajinu v rozhodné době. Žalovaný v praxi dočasnou ochranu uděloval i těm občanům Ukrajiny, kteří se sice dne 24. 2. 2022 nenacházeli fyzicky na území Ukrajiny, nicméně nenacházeli se na jejím území pouze proto, že krátce před tímto datem z Ukrajiny vycestovali, ať už na základě krátkodobého víza nebo bez víza a nacházeli se na území České republiky. Takové osoby nelze považovat za osoby usazené v jiném členském státě nebo v jiném státě světa, jejich pobyt mimo území Ukrajiny byl pouze krátkodobý, tedy časově *a priori* omezený bez cíle se usadit mimo Ukrajinu na delší dobu.
15. Žalovaný konstatuje, že v současnosti je nerozhodné, zda dlouhodobé vízum žalobce, které mu bylo vydáno polskými orgány, je nebo není platné. Důležité je, že bylo platné dne 24. 2. 2022, což žalobce vylučuje z okruhu osob, které lze pro účely vydání dočasné ochrany považovat za osoby pobývající či spíše usazené na Ukrajině ve smyslu čl. 2 odst. 1

prováděcího rozhodnutí Rady, a tudíž z okruhu osob, které jsou oprávněny získat dočasnou ochranu.

16. Vzhledem k tomu, že žádost o poskytnutí dočasné ochrany je nepřijatelná z důvodu uvedeného v § 5 odst. 1 písm. b) zákona č. 65/2022 Sb. má žalovaný za to, že není nutné se vyjadřovat k judikatuře, kterou žalobce zmínil ve své žalobě, neboť tato se týká žádostí o poskytnutí dočasné ochrany, které byly vyhodnoceny jako nepřijatelné z důvodu uvedeného v § 5 odst. 1 písm. d) Lex Ukrajina.

Posouzení soudem

17. Městský soud v Praze v souladu s § 82 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) přezkoumal popsany skutkový děj. Vycházel při tom ze skutkového a právního stavu ke dni svého rozhodnutí (§ 87 odst. 1 s. ř. s.).
18. Soud neshledal důvod provádět ve věci samé dokazování a za tím účelem nařídít ústní jednání, neboť veškeré podklady a listiny, z nichž při rozhodování vycházel a jichž se dovolávaly i procesní strany ve svých podáních, jsou obsaženy v žalobcem i žalovaným doložených písemnostech, které jsou oběma stranám známy. O věci proto soud v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. rozhodl bez nařízení jednání (žalovaný s rozhodnutím bez nařízení jednání výslovně souhlasil a žalobce ve stanovené lhůtě nevyjádřil nesouhlas s tímto postupem).
19. Předně je třeba uvést, že žaloba v této věci je přípustná. SDEU v rozsudku *Krasiliva* dovedl, že čl. 47 Listiny základních práv EU vyžaduje, aby osoba žádající o dočasnou ochranu ve smyslu směrnice o dočasné ochraně měla přístup k účinné soudní ochraně. Ustanovení § 5 odst. 2 Lex Ukrajina je tedy rozporné s čl. 47 Listiny základních práv EU, a soud proto neaplikoval soudní výluky dle uvedeného ustanovení. Pro úplnost lze dodat, že Nejvyšší správní soud v tomto směru v reakci na rozsudek *Krasiliva* překonal svou dřívější opačnou judikaturu a dovedl, že soudní výluky nelze aplikovat (viz jeho rozsudek ze dne 3. 4. 2025 č. j. 1 Azs 174/2024-42, č. 4682/2025 Sb. NSS).
20. Po posouzení věci samé soud dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
21. Úvodem je třeba zmínit, že NSS v rozsudcích ze dne 3. 4. 2025 č. j. 1 Azs 174/2024-42 a č. j. 1 Azs 336/2024-42 podrobně posoudil soulad § 5 odst. 1 písm. d) Lex Ukrajina s uniijním právem a své závěry strukturovaně a přesvědčivě odůvodnil. Městský soud v Praze tyto závěry následoval například v rozsudcích ze dne 23. 4. 2025, č. j. 10 A 6/2025-61, ze dne 29. 4. 2025, č. j. 3 A 79/2024-46, ze dne 30. 4. 2025, č. j. 17 A 10/2024-50 nebo ze dne 7. 5. 2025, č. j. 11 A 110/2024-44. Posléze zohlednil také novou navazující argumentaci žalovaného, a to v rozsudcích ze dne 16. 5. 2025, č. j. 10 A 42/2025-33, ze dne 20. 5. 2025, č. j. 5 A 42/2025-39, ze dne 3. 6. 2025, č. j. 18 A 22/2025-52, ze dne 17. 6. 2025, č. j. 10 A 56/2025-39, ze dne 1. 7. 2025, č. j. 15 A 58/2025, nebo ze dne 17. 7. 2025, č. j. 18 A 49/2025-33. Soud v nyní projednávané věci nevidí důvod, pro který by se měl od závěrů vyjádřených v těchto rozhodnutích odchýlovat.
22. Ochranu podle ustanovení § 82 a násl. s. ř. s. může správní soud poskytnout tehdy, jsou-li kumulativně splněny podmínky, aby žalobce byl přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením („zásahem“ v širším smyslu) správního orgánu, které nejsou rozhodnutím (4. podmínka), a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (5. podmínka). Není-li byt' jen jediná z uvedených podmínek splněna, nelze žalobci ochranu

Shodu s prvopisem potvrzuje K. L.

podle ustanovení § 82 a násl. s. ř. s. poskytnout (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 3. 2008, č. j. 2 Aps 1/2005-65, č. 603/2005 Sb. NSS).

23. První, druhá, čtvrtá a pátá podmínka jsou v projednávané věci splněny. Vrácení žádosti o dočasnou ochranu pro nepřijatelnost představuje přímý zásah do práv žalobce. Svou povahou tento úkon žalovaného, který je nepochybně zaměřen přímo proti žalobci, není rozhodnutím a jeho zákonnost je přezkoumatelná v řízení o zásahové žalobě (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 5. 2017 č. j. 10 Azs 153/2016-52).
24. Zbývá tedy posoudit podmínku třetí, tj. zákonnost postupu žalovaného. Žalovaný ve formuláři žádosti o dočasnou ochranu, který žalobci vrátil, vyznačil důvod spadající pod § 5 odst. 1 písm. d) Lex Ukrajina. O tom není mezi účastníky sporu. Žalovaný ve svém vyjádření však uvedl, že došlo k omylu (pochybení jeho zaměstnance) a měl být vyznačen důvod spadající pod § 5 odst. 1 písm. b) Lex Ukrajina. Žádost žalobce dle žalovaného není nepřijatelná proto, že by žalobce získal dočasnou ochranu v jiném státě EU, ale proto, že žalobce vůbec není osobou, na kterou by se vztahoval § 3 Lex Ukrajina. Žalobce byl totiž ke dni 24. 2. 2022 držitelem platného dlouhodobého víza vydaného polskými orgány. Nelze ho tak považovat za osobu usazenou na Ukrajině ve smyslu § 3 Lex Ukrajina.
25. Součástí správního spisu je tiskopis žádosti o dočasnou ochranu ze dne 1. 8. 2025. V tiskopisu je vyznačené, že *„S ohledem na výše uvedené je žádost nepřijatelná, neboť žadatel(ka) získal(a) dočasnou nebo mezinárodní ochranu v jiném členském státě EU“*.
26. Podle § 3 odst. 1 Lex Ukrajina *„Ministerstvo vnitra nebo Policie České republiky uděluje dočasnou ochranu cizincům, na které se povinně vztahuje rozhodnutí Rady Evropské unie podle § 1 odst. 1 písm. a)“*.
27. Podle čl. 2 odst. 1 písm. a) prováděcího rozhodnutí Rady *„Toto rozhodnutí se vztahuje na následující kategorie osob vysídlených z Ukrajiny dne 24. února 2022 nebo po tomto datu v důsledku vojenské invaze ruských ozbrojených sil, jež v uvedený den začala: a) ukrajinští státní příslušníci pobývající na Ukrajině před 24. únorem 2022,“*
28. Podle § 5 odst. 1 písm. a) až d) *„Žádost o udělení dočasné ochrany je nepřijatelná, jestliže*
a) není podána osobně,
b) je podána cizincem, který není uveden v § 3,
c) je podána cizincem, který o dočasnou nebo mezinárodní ochranu požádal v jiném členském státě Evropské unie
d) je podána cizincem, kterému byla udělena dočasná nebo mezinárodní ochrana v jiném členském státě Evropské unie, [...]“
29. Právní úprava nepřijatelnosti žádosti o dočasnou ochranu podle § 5 odst. 1 písm. písm. d) Lex Ukrajina odporuje unijnímu právu a nelze ji proto aplikovat (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 4. 2025, č. j. 5 Azs 273/2023-27, ze dne 3. 4. 2025, č. j. 1 Azs 174/2024-42 a ze dne 3. 4. 2025, č. j. 1 Azs 336/2024-42). Z unijního práva plyne právo státních příslušníků Ukrajiny, kteří jsou držiteli dočasné ochrany na základě Rozhodnutí Rady č. 2022/382, na přemístění se do jiného členského státu. Tento členský stát jim musí v souladu s čl. 8 směrnice vydat povolení k pobytu. Důvod nepřijatelnosti, který žalovaný vyznačil v tiskopise, je v rozporu s právem Evropského unie.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. L.

30. Na věci nic nemění ani aktualizací prováděcí rozhodnutí, jež bylo publikováno v Úředním věstníku Evropské unie dne 24. 7. 2025. V bodech 4 - 6 jeho recitálu se uvádí, že v daném okamžiku může osoba požívat dočasné ochrany jen v jednom členském státě, a proto by měly být žádosti žadatelů prokazatelně požívajících toto pobytové oprávnění zamítnuty. To ale vůbec nezpochybňuje výše předestřený závěr vycházející z judikatury Nejvyššího správního soudu. Z aktualizací prováděcího nařízení neplyne, že by členský stát mohl žádost žalobce mechanicky procesně odmítnout jako nepřijatelnou bez toho, aby ji „propustil“ k věcnému posouzení.
31. Zřejmým cílem vložení nových bodů do recitálu aktualizací prováděcího rozhodnutí je zajistit, aby v jednom okamžiku požívaly oprávněné osoby práv spojených s dočasnou ochranou pouze v jednom členském státě, a zabránit tak vícenásobným registracím. Postup předestřený judikaturou Nejvyššího správního soudu přitom není s těmito cíli v rozporu, neboť nesměřuje k vícenásobné registraci (požívání dočasné ochrany ve více státech). To je zřejmé již z toho, že od žalovaného vyžaduje náležitě ověření trvání povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany v jiném členském státě.
32. Nad rámec výše uvedeného soud uvádí, že nemohl zohlednit dodatečné tvrzení žalovaného o zřejmém omylu při uvedení důvodu nepřijatelnosti žádosti o poskytnutí dočasné ochrany. Vyjádřením k podané žalobě podle názoru soudu nebylo možné uvedenou případnou chybu v psaní napravit. Ostatně, i kdyby soud k tomuto tvrzení přihlížel, na posouzení důvodnosti žaloby a závěrech soudu by to ničeho nezměnilo.
33. Současně soud poukazuje na to, že Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 17. 4. 2025, č. j. 9 Azs 256/2023-31, bod 23 dovodil, že i samotné uvedení chybného bodu je samo o sobě nezákonným zásahem, pakliže nemá oporu v žalobcem v žádosti uvedených skutečnostech. V nyní projednávané věci soud taktéž neshledal, že by přímo ze žádosti či z dokumentu nazvaného „*SDĚLENÍ K PODANÉ ŽÁDOSTI O DP „DOČASNÁ OCHRANA*“ datovaného dnem 1. 8. 2025 plynulo, že žalobce není osobou spadající pod § 3 Lex Ukrajina.
34. Z rozsudku zdejšího soudu ze dne 17. 8. 2023, č. j. 18 A 54/2023-28 plyne, že přiznání víza či povolení k pobytu v zahraničí neznamena, že taková osoba automaticky přestává žít ve své zemi. Z užití pojmu „pobývat“ (nikoli zdržovat se či nacházet se) lze dovodit, že by mělo jít o dlouhodobější a stálejší pobyt, tj. žadatel by skutečně měl na Ukrajině pobývat dlouhodobě, mít tam bydliště, těžiště svých zájmů, žít tam a podobně. Z uvedeného pojmu však nelze dovozovat, že by nemohl současně disponovat povolením k dlouhodobému pobytu v jiné zemi. Závěr žalovaného o údajném skutečném důvodu nepřijetí žádosti je tak založen na příliš extenzivním výkladu a bez konkrétního dokazování v rámci vedeného správního řízení neodpovídá jazykovému a logickému významu příslušného ustanovení zákona Lex Ukrajina.
35. Též Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 7. 3. 2025, č. j. 5 Azs 72/2024-21, dospěl k závěru, že pouhé udělení polského pobytového víza a jeho krátkodobé využití nepostačuje k odmítnutí žádosti žalobce jako nepřijatelné podle § 5 odst. 1 písm. b) Lex Ukrajina.
36. Pro učinění závěru, že žadatel není osobou podle čl. 2 odst. 1 prováděcího rozhodnutí, je nutné zkoumat individuální skutkové okolnosti žadatele a prokázat, že skutečně vízum jiného státu v relevantní míře využíval (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 5. 2025, č. j. 2 Azs 222/2024-20). Nejvyšší správní soud uvedl, že:

V nyní řešené věci je zjevné, že se žalovaný individuální situací žalobce, tj. zda polské vízum skutečně využíval, vůbec nezabýval. Postup vrácení žádosti pro nepřijatelnost podle § 5 odst. 1 písm. b) zákona

č. 65/2022 Sb. ostatně ani zjišťování a prokazování relevantních skutečností neumožňuje. Aby mohl žalovaný individuální okolnosti na straně žalobce konkrétně hodnotit, musel by jeho žádost přijmout k věcnému posouzení. To však neučinil.

37. Totéž platí v nyní projednávané věci. Soud tak uzavírá, že žádost žalobce nebylo možné označit za nepřijatelnou ani proto, že byl držitelem polského víza.
38. Soud si je vědom, že ve věci sp. zn. 10 A 112/2025 zamítl žalobu žalobce, u které dle žalovaného rovněž došlo k omylu při označení důvodu nepřijatelnosti v žádosti o dočasnou ochranu. Ve zmíněné žalobě však, na rozdíl od nyní projednávané věci, žalobce zmínil, že před vypuknutím války na Ukrajině dlouhodobě pobýval v ČR, načež se vydal bránit napadenou vlast. Z ní se však posléze vrátil zpět do ČR. Výše označená věc má tak odlišný skutkový základ vycházející z tvrzení účastníků, od nyní řešené věci. S přihlédnutím ke skutečnosti (kterou učinili účastníci řízení ve věci desátého senátu nespornou), že žalobce před válkou dlouhodobě pobýval mimo Ukrajinu, posoudil soud žalobu tak, že se nejednalo o osobu spadající pod § 3 Lex Ukrajina. Soud se tedy ve zmíněné věci blíže zabýval také důvodem dle § 5 odst. 1 písm. b) Lex Ukrajina, jelikož strany učinily některé rozhodné skutečnosti nespornými.
39. Věcí skutkově i právně obdobnou nyní projednávané věci se soud naopak zabýval v rozsudku ze dne 16. 10. 2025, č. j. 11 A 108/2025-24, přičemž nyní neshledal důvod se od zde vyslovených závěrů odchýlit.

Závěr a náklady řízení

40. Lze shrnout, že žalobcem tvrzený zásah spočívá v tom, že mu žalovaný vrátil jeho žádost o dočasnou ochranu jako nepřijatelnou z důvodu, že již získal dočasnou ochranu v jiném členském státě. Tento důvod ale pro jeho rozpor s čl. 8 směrnice nelze aplikovat. Žalovaný se proto dopustil nezákonného zásahu a stále se jej dopouští tím, že žádost žalobce věcně neposoudil. Soud tudíž shledal žalobu důvodnou, a proto prvním výrokem rozsudku určil, že tvrzený zásah je nezákonný. Druhým výrokem rozsudku pak soud zakázal žalovanému, aby pokračoval v porušování práva žalobce na podání žádosti o dočasnou ochranu, a přikázal mu, aby obnovil stav před vrácením žádosti žalobce o dočasnou ochranu jako nepřijatelné.
41. Úkolem žalovaného bude v souladu s výše uvedenou judikaturou Nejvyššího správního soudu primárně přijmout žalobcovu žádost k věcnému posouzení. V rámci jejího posuzování musí žalovaný jednak poučit žalobce o nemožnosti souběžného využívání dočasné ochrany ve více členských státech a zároveň prověřit, zda je žalobce možné považovat za osobu spadající pod § 3 Lex Ukrajina. Soud zdůrazňuje, že ze samotné existence polského víza nelze dovodit závěr o tom, že žalobce není osobou dle § 3 Lex Ukrajina. Žalovaný bude muset přistoupit k ověření využití tohoto víza, přičemž současně vezme v potaz těžiště zájmů žalobce, to se totiž mohlo i přes využití předmětného víza stále nacházet na Ukrajině.
42. Právní názor vyslovený v tomto rozsudku je pro žalovaného závazný. Závaznost výroku rozsudku plyne přímo ze zákona (§ 54 odst. 6 s. ř. s.). Platí přitom, že rozsudek je individuální právní akt, jímž soud vrchnostenským způsobem vyslovuje svůj právní názor; tato forma rozhodnutí je tudíž závazná jako celek (rozsudek NSS ze dne 24. 7. 2008, č. j. 2 Afs 67/2008-112). Nejvyšší správní soud též vysvětlil, že výrok rozsudku ve věci žaloby proti nezákonnému zásahu „je třeba vykládat v návaznosti na odůvodnění rozsudku“ (rozsudek ze dne 1. 12. 2022, č. j. 6 As 237/2021-56). V bodě 33 právě citovaného rozsudku je vysvětleno, že zavázal-li správní soud žalovaného k určitému postupu za určitých

podmínek, je žalovaný povinen se tohoto postupu držet. Opačný závěr by popíral smysl a význam zásahové žaloby.

43. Žalobce měl ve věci z procesního hlediska úspěch. Soud proto v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 věta první s. ř. s. žalobci III. výrokem rozsudku přiznal právo na náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení spočívajících v odměně advokátky za dva úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení a sepsání žaloby), přičemž sazba odměny za jeden úkon právní služby činí dle advokátního tarifu 4 620 Kč (§ 6 odst. 1, § 7, § 9 odst. 5 a § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb.). Náklady na právní zastoupení žalobkyně jsou dále tvořeny dvěma paušálními částkami ve výši 450 Kč (§ 13 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb.). Odměna ve výši 10 140 Kč se dále zvyšuje o částku 2 130 Kč odpovídající dani z přidané hodnoty. Celkem tedy žalobci vč. náhrady soudního poplatku náleží náhrada ve výši 12 270 Kč. Soud proto uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení v této výši, a to ve stanovené lhůtě k rukám právní zástupkyně žalobce advokátky JUDr. Veroniky Pupalové (§ 149 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí je kasační stížnost přípustná (§ 102 s. ř. s.). Nepřípustná je však taková kasační stížnost, na niž dopadají výluky z přípustnosti stanovené v § 104 s. ř. s. Kasační stížnost se podává ve lhůtě dvou týdnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Příkladně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 23. října 2025

JUDr. Ludmila Sandnerová v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje K. L.